HOOFDREDACTIONEEL

MARIAN ADRIAANSEN

Omslagpunt

Dit jaar vieren we de 200ste geboortedag van Florence Nightingale, een gebeurtenis die toevallig parallel loopt met de coronacrisis. We wilden als TvZ graag aandacht aan Nightingale besteden, maar niet zozeer in de sfeer van voorwerpen uit het verpleegkundige verleden (uniformen, kapjes, spelden en solexen), hoe nostalgisch ook. We hebben ons afgevraagd of we een aantal gebieden in de gezondheidszorg zouden kunnen

beschrijven waar verpleegkundigen veel invloed hebben gehad gedurende de laatste 50 jaar. En waar die invloed ons gebracht heeft. Hoewel het lijkt alsof EBP een beweging van de laatste jaren is, was Nightingale de eerste verpleegkundige die data verzamelde om zo de effecten van (het gebrek aan) zorg inzichtelijk te kunnen maken. Het toepassen van hygiënische maatregelen bleek zeer belangrijk. Dit werd geïllustreerd met een heuse infographic; zelfs toen was het besef er al dat beelden meer kunnen vertellen dan pagina's met verstandige uiteenzettingen. In dit kader wordt ook aandacht besteed aan de aidsepidemie van de jaren 80. Een toen geheel onbekende ziekte, waarbij verpleegkundigen aanvankelijk weinig anders te bieden hadden dan een luisterend oor. En soms zelf bang waren voor besmetting. Screening leidde wel tot de wetenschap van infectie, maar adequate medicatie zou nog jaren op zich laten wachten. De parallel met het coronavirus dringt zich op: patiënten vertonen een diversiteit aan symptomen, die razendsnel kunnen veranderen en op de IC plotseling tot de dood kunnen leiden, ook bij jonge mensen. Veel vaker nog bieden verpleegkundigen een luisterend oor aan een met corona besmette kwetsbare oudere en diens familie. Helaas is er vaak geen familie bij, zodat de verpleegkundige de laatste is die de oudere voor zijn overlijden heeft gezien. Een verpleegkundige die haar uiterste best heeft gedaan comfort en troost te bieden. En die plotseling weer zichtbaar is en gewaardeerd wordt, omdat ze onmisbaar blijkt. De kunst is deze waardering vast te houden en om te zetten in een stevige maatschappelijke positie. Zodat we over vijftig jaar deze 200ste geboortedag als definitief omslagpunt kunnen beschrijven.

TWITTER: @MARIANTVZ
MAIL: REDACTIE.TVZ@BSL.NL

Effecten vernieuwend programma 65+'ers

Actueel

4 Berichten

Het laatste nieuws uit de verpleging

8 Opinie

Peter Bakens over richtlijnen en kwaliteitsstandaarden

9 COVID-19

Marian Adriaansen over het post-coronatijdperk

10 Interview

Tweede Kamerlid Corinne Ellemeet over de kennis van verpleegkundigen en hun daarbij horende rol

CORINNE ELLEMEET
(interview)

'Iedere zorginstelling zou een Chief Nursing Officer moeten hebben'

Inhoud

Onderzoek

36 Redactioneel

Extra handen in coronacrisis

37 KWIEK

Effecten vernieuwend programma
65+’ers

41 Student

App zelfmanagement colostoma-
dragers

42 Palliatieve zorg

Basiscompetenties in het onderwijs

46 Positieve gezondheid

Nieuw concept met positieve en
negatieve kanten

50 Postoperatieve mobilisatie

Resultaten activiteitenbord

52 Baantevredenheid

Invloed transformationeel leiderschap

55 Proefschriften

Twee actuele proefschriften uitgelicht

56 De meetlat

Retrospectief cohortonderzoek

En verder

29 Mannelijke collega's

Hun motivatie om ver-
pleegkundige te zijn

32 Leiderschap

Vakkennis en samenwer-
king

58 Column Ethiek

Oplossing uitstroom

*'Van invloed zijn'
door goed samen te
werken*

Dossier 200 jaar Florence Nightingale

16 Inspiratie

EBP avant la lettre

18 Aidstijdperk

Verplegen tijdens een
moderne epidemie

21 Nieuwe ziekte

Belangenbehartiger van
mensen met aids

22 Wijkverpleging

Een eeuw in ontwikkeling

24 Bemoeizorg

Opkomst en effecten

26 Waardering

De positie van verpleeg-
kundigen sinds 1980